ЗВІТ
ПРО ДІЯЛЬНІСТЬ З НАДАННЯ СОЦІАЛЬНИХ ПОСЛУГ
ЗА 2023 РІК

1. Протягом 2023 року Центром інтегрованих соціальних послуг управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради (далі – Центр) забезпечено надання соціальних послуг в умовах воєнного стану **18610 громадянам.** Особливості надання соціальних послуг зумовлене повномасштабним вторгненням російської федерації на Україну, великою кількістю внутрішньо переміщених осіб, яких зареєстровано в Уманській міській територіальній громаді понад 14 тис. осіб, потреби населення у соціальній підтримці та наданні соціальних послуг.

Управління праці та соціального захисту населення включено до загальнодержавного Реєстру надавачів соціальних послуг, надає соціальні послуги відповідно до державних стандартів соціальних послуг, відповідає критеріям надавачів соціальних послуг, має ліцензію на здійснення освітньої діяльності та на впровадження господарської діяльності з медичної практики (наказ МОЗ від 17.07.2023р № 1285).

З початку повномасштабного вторгнення рф в Україну **12 закладів соціального захисту ввійшли до Реєстру** будівель для безоплатного розміщення ВПО, де проживало майже 5 тис. осіб. Відповідно до розпорядження Черкаської обласної військової адміністрації від 13.11.2023р. №681 до Переліку місць тимчасового проживання внутрішньо переміщених осіб в Черкаській області увійшли **7 закладів управління** праці та соціального захисту населення Уманської міської ради.

У соціальних закладах проживали **455 евакуйованих осіб** з числа внутрішньо переміщених осіб, в тому числі у шести відділеннях Будинку ветеранів 320 підопічних, в соціальному готелі 135 осіб.

За розміщення внутрішньо переміщених осіб управління отримує компенсацію на оплату комунальних послуг з державного бюджету відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 11.03.2022 № 261.

В умовах відсутності електропостачання та з метою підтримки життєдіяльності мешканців громади на базі структурних підрозділів управління діють 7 «Пунктів незламності», де 6 пунктів перебуває в стані готовності, які облаштовані генераторами, аптечками, питною водою та дитячим куточком.

Штатна чисельність працівників в Центрі станом на 01.01.2024 року становить **333,5 штатних одиниці,** з них:

соціальних працівників **– 8**;
соціальних робітників - **52;**
фахівців із соціальної роботи – **22,5**;
фахівців із соціальної допомоги вдома - **3**.

1.1. За фінансової підтримки урядів Великої Британії, Канади та CERF працює дві мобільні бригади (м. Умань та Уманський район), які надають соціально-психологічну допомогу постраждалим від насильства та внутрішньо переміщеним особам, які були вимушені залишити зони бойових дій.

Відповідно до графіку здійснюється супервізія фахівців із соціальної роботи та інших працівників структурних підрозділів Центру інтегрованих соціальних послуг управління.

1.2. Впродовж 2023 року структурні підрозділи в Центрі не ліквідовувались і не закривались.

1.3. Завдяки співпраці Уманської міської ради з Авдіївською міською військовою адміністрацією Покровського району, Донецької області підписано Меморандум про партнерство з метою надання підтримки та вивчення нагальних проблем ВПО. Результатом чого стало **створення Соціального хабу** м. Умань **"Авдіївка. Вільні люди. Так було, так буде.",** де проводяться різноманітні заходи з сім'ями цих категорій. Створено **ветеранський Хаб «Сильні духом»,** нові громадські організації «Членів сімей зниклих безвісти осіб та полонених «З вірою в серці», дружин військовослужбовців «Оберіг воїна».

Щомісячно проводяться засідання Університету третього віку «Дивосвіт», проводяться вітання довгожителів з нагоди ювілейних дат.

З метою надання соціальних послуг населенню відповідно до державних та міжнародних стандартів беремо участь у проектах:

- **апробації проекту Державного стандарту** соціальної послуги соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах(наказ Мінсоцполітики від 10.05.2023 № 158-Н) з метою моніторингу та внесення пропозицій щодо доопрацювання Державного стандарту;

- **Міжнародної організації з міграції «**Обумовлена грошова допомога МТП. Підготовка до опалювального періоду (утеплення)» з метою підтримки внутрішньо переміщених осіб, проживаючих в МТП;

- Міжнародної організації з міграції у співпраці з **мережею медичних центрів MED OK**, де спеціалістами медичної мобільної бригади проводяться виїзні прийоми у Будинку ветеранів та соціальних готелях;

- за підтримки урядів Великої Британії, Канади працює дві **мобільні бригади** з метою підвищення стандартів надання послуг психологічної підтримки та допомоги населенню, в тому числі ВПО;

- за підтримки Фонду ООН **у галузі народонаселення** обладнані приміщення спеціалізованих служб підтримки осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства обладнанням, матеріалами, меблями, всього на суму 2,5 млн. грн.;

- експериментальний **проект із запровадження комплексної соціальної послуги з формування життєстійкості поза конкурсом** відповідно до ПКМУ від 03.10.2023р №1049, який спрямований на підтримку та зміцнення психічного здоров'я населення в умовах воєнного стану;

- за підтримки «Ліга соціальних працівників України» та Міжнародного надзвичайного фонду допомоги дітям при ООН ЮНІСЕФ реалізується проект **«Забезпечення системного реагування на потреби дітей, які повернулися до біологічних сімей з інтернатних закладів, та дітей групи ризику»;**

- Фонду міжнародної солідарності «Підтримка децентралізації: підвищення компетенції об'єднаних територіальних громад у сфері соціальних

послуг», організований за фінансової підтримки Програми польського співробітництва з розвитку Міністерства закордонних справ Республіки Польща щодо надання консультаційної допомоги з розроблення плану заходів для вирішення соціальних проблем територіальної громади;

- проект **«Академія соціальних послуг»,** який реалізується за фінансової підтримки Програми польської співпраці у сфері розвитку Міністерства закордонних справ Республіки Польща та спрямований на розвиток компетенцій та навичок керівників і працівників соціальної сфери у територіальних громадах на прикладі покращення соціальних послуг «догляд вдома».

Управління праці та соціального захисту населення у квітні 2023 року прийняло участь у програмі за підтримки UNFPA, Фонду ООН у галузі народонаселення, у координації з Офісом Віцепрем'єрки з питань європейської та євроатлантичної інтеграції та Міністерством соціальної політики України. У рамках проекту, обладнано приміщення Денного центру соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі з «кризовою кімнатою», Служби первинного соціально-психологічного консультування та притулку «Оберіг» дитячими та дорослими наборами постільної білизни, покривалами, ковдрами, подушками, кухонним приладдям та санітарно-технічним обладнанням, вішаками, металевими урнами, приліжковими тумбами, дзеркалами, екраном для перегляду фільмів та дитячими майданчиками.

Для підтримки закладів, які надають соціальні послуги та допомоги особам, які перебувають в складних життєвих обставинах **гуманітарну допомогу надавали:**

- БФ «Восток-СОС», УБК ООН;
- БФ «Стабілізейшен суппорт Сервісез»;
- «SOLIDARITES INTERNATIONAL»;
- Міжнародна організація з міграції (МОМ);
- БФ «Право на захист»;
- ГО «Ротарі клуб ІНТЕРНЕШЕНАЛ»;
- БФ «Допомога поруч 2022»;
- БФ «Збережи Україну»;
- БО «БФ «Глобал Емпавермент Мішн ЮА»;
- БФ «Умаський центр допомоги»;
- міськрайонна організація Червоного Хреста України, волонтери міста.

Всього надано протягом 2022-2023 років гуманітарну (благодійну) допомогу соціальному захисту **на суму 77,7 млн.грн., в тому числі за 2023 рік 45,8 млн.грн.**

1.4. Соціальні послуги надаються за принципом раннього виявлення у зручний для жителів час, складаються соціальні паспорти сімей, виявляються сім'ї, не охоплені соціальними послугами та державними соціальними допомогами. Запроваджено механізм невідкладного реагування для забезпечення захист кожної сім'ї **та надання соціальних послуг екстрено (кризово) в умовах воєнного стану** (надано послуги 338 особам).

Інформація про соціальні послуги, які надаються структурними підрозділами Центру, постійно висвітлюється на офіційних сайтах Уманської міської ради, управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради та в соціальній мережі Фейсбук.

1.5. Працівники управління та фахівці із соціальної роботи постійно підвищують рівень професійної компетенції, проходять різноманітні навчання, тренінги, курси підвищення кваліфікації відповідно до напрямків своєї роботи: «Організація соціальних послуг в територіальній громаді», «Торгівля людьми: аналіз ситуацій ризику і новітні шляхи протидії», «Проведення практичної індивідуальної та групової роботи з кривдниками під час реалізації програми для кривдників та осіб, схильних до вчинення домашнього насильства у будь-якій формі», «Основи кейс менеджменту у випадках гендерно зумовленого насильства», «Комплексний підхід до вирішення проблеми насильства щодо жінок та дівчат в Україні», «Групові супервізії для спеціалістів, які працюють з ветеранами війни та їх сім‘ями», «Ведення випадку, оцінка потреб», «Здійснення соціального супроводження прийомних сімей та дитячих будинків сімейного типу», «Покращення координаційних механізмів для врахування потреб осіб з інвалідністю при гуманітарному реагуванні», «Здійснення оцінки потреб сімей у складних життєвих обставинах», «Зміст та організація надання соціальної послуги соціального супроводу сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах: проєкт державного стандарту», «ЗСЕН», «Child Safeguarding», «Навички кризової психологічної допомоги дітям та підліткам в умовах війни», «Самодопомога Плюс», «Батьківство без стресу: розвиток виховного потенціалу батьків та осіб, які їх замінюють, у часи невизначеності», «Важливі аспекти реабілітації населення України у воєнний час»

1.6. Заборгованості по заробітній платі працівникам Центру немає.

Матеріально-технічна база Центру задовільна. За рахунок коштів субвенції державного бюджету місцевому бюджету в сумі 52,3 млн. грн. проводився капітальний ремонт в корпусах соціального готелю, де проживають внутрішньо переміщені особи (пров. Аркаса, 4; вул. Петропавлівська, 59 а, село Дмитрушки-2).

1.7. Протягом 2023 року проводились такі заходи:

- на засіданні виконавчого комітету Уманської міської ради заслуховувалась інформація про надання соціально-реабілітаційних послуг населенню (рішення від 25.05.2023 № 204);
- щомісяця проводяться наради з головами ОСББ, квартальними комітетами, головами громадських організацій, на яких надається інформація про надання соціальної підтримки, в тому числі соціальних послуг в умовах воєнного стану.

З нагоди знаменних та пам’ятних дат проводяться заходи для різних категорій громадян з врученням подарунків.

1.8. Структурними підрозділами управління праці та соціального захисту населення надаються всі базові соціальні послуги, передбачені

Законом України «Про соціальні послуги» та послуги з комплексної реабілітації, передбачені Законом України «Про реабілітацію осіб з інвалідністю в Україні».

Структурні підрозділи Центру інтегрованих соціальних послуг

Відділенням соціальної допомоги вдома надано соціальні послуги **2088 особам**, з них **118 особам** платні соціальні послуги.

Із загальної кількості обслужених одиноких непрацездатних на постійному обслуговуванні – 545 осіб, одинокопроживаючих непрацездатних на одно–двох разовому обслуговуванні – 1543 особи.

У одного соціального робітника на постійному обслуговуванні 10 -11 осіб та на 1-2- разовому обслуговуванні майже 30 осіб.

Бригадою із запровадження мультидисциплінарного підходу з надання соціальних послуг надано соціальні послуги 12 особам.

При відділенні соціальної допомоги вдома працюють:

- відділення паліативної допомоги, яке надає соціальні послуги 22 особам;
- спеціалізоване відділення соціальної допомоги вдома особам з інвалідністю із психічними захворюваннями, яке надає соціальні послуги «догляд вдома» 50 особам, які потребують різносторонньої допомоги та соціально–побутової підтримки;
- служба «швидкої» соціальної допомоги, якою 102 особам надано різні соціальні послуги.

Надаються транспортні соціальні послуги автомобілями, пристосованими для перевезення маломобільних груп населення. Всього протягом 2023 року надано 665 транспортних послуг (85 осіб). За кошти мешканців громади **міста-побратима Девіс** (Каліфорнія) придбано новий спеціалізований автомобіль для перевезення людей та дітей на візку. Послуги надаються особам та дітям з інвалідністю, маломобільним групам населення для доставки до закладів охорони здоров’я, на реабілітацію в Реабілітаційний комплекс «Гармонія».

Соціальну послугу «представництво інтересів» надано 7 особам.

В Реабілітаційному комплексі «Гармонія» надаються соціально-реабілітаційні та соціально-медичні послуги рівнозначні санаторним ветеранам війни та праці, особам з інвалідністю, учасникам АТО/ООС, сім’ям загиблих учасників АТО, внутрішньо переміщеним особам, проводиться реабілітація молодих людей з інвалідністю старше 18 років.

До складу Реабілітаційного комплексу входять:

- відділення соціально-медичних послуг, яке координує роботу протезно-ортопедичного відділення, пункту (служби) прокату засобів реабілітації (крісла, візки, милиці, ходунки, палиці та інше);
- відділення денного перебування та підтриманого проживання;
- відділення для молоді з обмеженими можливостями;
- відділення інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму;

- відділення реабілітації, оздоровлення та відпочинку змішаного типу «Буг».

З початку року **відділенням соціально-медичних послуг** надано соціально-реабілітаційні та соціально-медичні послуги **497 особам, з них 233 особи з інвалідністю.**

За період функціонування Реабілітаційного комплексу пройшли курс реабілітації 133 особи з числа учасників АТО/ООС, 18 членів сімей загиблих учасників АТО/ООС, з них у 2023 році пройшли курс реабілітації 22 особи з числа учасників АТО/ООС, Захисників та Захисниць України та 10 членів сімей загиблих учасників АТО, ветеранів війни 5 осіб.

Відповідно до угоди про співпрацю між Уманською міською радою та Ватутінською міською радою в Реабілітаційному комплексі «Гармонія» в 2023 році пройшли реабілітацію 3 особи на суму 18 тис. грн.

На базі Реабілітаційного комплексу створений та функціонує **ветеранський Хаб для учасників АТО/ООС, Захисників і Захисниць України «Сильні духом»,** затверджено положення Хабу**,** напрямком роботи якого є проведення інформаційно-роз'яснювальної роботи, соціальної, психологічної допомоги і психоемоційної підтримки сімей ветеранів війни, родин загиблих (померлих), налагодження спілкування між ветеранами, підтримка їх морального стану, сприяє залученню відвідувачів Хабу до роботи в групах за інтересами. З початку року було проведено 5 засідань ветеранського Хабу.

Містом побратимом Курнік (Польща) для Реабілітаційного комплексу «Гармонія» подаровано підйомник до басейну для людей з проблемами опорно-рухового апарату.

За кошти міста Шпротава (Польща) в сумі 2,5 млн.грн. отримано нову апаратуру та тренажери, завдяки яким кількість реабілітаційних послуг збільшилась, це: апарат для Д'Арсонвалізації, електрофарез, ДДТ (діодінамічний ток), ультразвукова терапія, парафінонагрівач, біоптрон, ліжко «Нуга-Бест», апарат для пресотерапії, масажне крісло, апарат для сиглентно-кисневої терапії, ванна для гідромасажу ручні та ножні ванни, бігова доріжка, тренажери).

В Реабілітаційному комплексі проводився круглий стіл за участю керівництва міста та Уманської району, представників територіальних громад Уманського району, Черкаського обласного відділення фонду соціального захисту осіб з інвалідністю, закладів охорони здоров'я, вищих навчальних закладів міста, структурних підрозділів із соціального захисту населення, волонтерських, громадських організацій, де обговорили проблеми та перспективи надання соціально-реабілітаційних послуг, професійної реабілітації, соціалізації військовослужбовців, членів їх сімей, осіб з інвалідністю, внутрішньо переміщених осіб.

Наявна матеріально-технічна база та кваліфікований персонал Реабілітаційного комплексу дають змогу здійснювати заходи з психологічної, соціально-медичної реабілітації учасників АТО/ООС, осіб з інвалідністю з порушеннями опорно-рухового апарату.

В Комплексі надаються консультації лікарів-спеціалістів (психіатр, стоматолог, травматолог-ортопед, фізіотерапевт, невролог), послуги з фізіотерапевтичних процедур і водного відділення: кінезотерапії, фізичної реабілітації, лікувальної фізкультури, масажу, електро-тепло-світло лікування (біоптрону, Дарсонвалізації, електрофарезу з грязями, ампліпульсу, парафіно-озокерітотерапії, діодинамічного струму, ультразвукової інгаляції, апарату УЗТ, магніто-лазерної терапії, лікування ультрафіолетовим випромінювачем та інше), турманієвого коврику, ліжко-масажеру «Нуга-Бест», електровібромасажеру, крісла масажного, лікування травами (фіточаї), синглентно-кисневої пінки, соляної кімнати та водним відділенням з басейном, душами: Шарко, лазерним, висхідним, циркулярною душовою кафедрою, комп'ютеризованою душовою кабіною, гідромасажним боксом, інфрачервоною сауною, кріосауною, паровою кабінкою, джакузі з грязями та тренажерним залом.

Відвідувачам надаються інформаційно-консультативні послуги з питань надання соціальної допомоги, пільг та пенсійного забезпечення.

Працює протезно-ортопедичне відділення, яким надано соціальні послуги **310 особам** (зроблено дрібний ремонт та виготовлено протезно-ортопедичні вироби). **Пунктом прокату засобів реабілітації** надано технічні засоби реабілітації **145 особам**, в тому числі 36 особам з числа внутрішньо переміщені особи та 2 Захисникам України.

Відділенням денного перебування та підтриманого проживання надано соціальні послуги **535 особам**, в тому числі послугу денного догляду отримує 38 осіб, послуга підтриманого проживання надавалась 2 особам, щоденно в середньому 40 осіб забезпечуються гарячим харчуванням.

Забезпечення заходів соціальної послуги денного догляду, соціальної адаптації здійснюється згідно з індивідуальним планом надання соціальної послуги.

З числа пенсіонерів, ветеранів війни та праці створено 8 клубів та ансамблів за інтересами по різних напрямках, які стали духовними осередками спілкування літніх людей: «Надвечір'я», «Оптиміст», «Калинонька», «Біла черешня», «Катюша» «Гармонія», «Співаниця» та «Берегиня». Ансамблі організовують концерти для підопічних Будинку ветеранів, жителів міста та внутрішньо переміщених осіб. За участю гуртків «Мереживо» та «Вишиванка» проведено 7 виставок робіт народного мистецтва.

Для підтримки активного довголіття пенсіонерів, людей з інвалідністю в місті проводяться засідання клубу «Надвечір'я». Для підопічних відділення проводяться лекції на різні тематики, організовуються екскурсії працівниками відділення інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму, працює бібліотека, де можна брати книги на обмін.

Завдяки співпраці Уманської міської ради з Авдіївською міською військовою адміністрацією Покровського району, Донецької області підписано Меморандум про партнерство з метою надання підтримки та вивчення нагальних проблем ВПО. Результатом цієї співпраці є робота **Соціального хабу,** де щотижня проводяться заходи з нагоди знаменних дат, тренінги, майстер-класи за участю дітей, молоді, пенсіонерів та сімей з числа ВПО.

Функціонує **Університет третього віку «Дивосвіт»** із п’яти факультетів, на яких навчається **56 осіб**. Проводились спільні засідання з викладачами Уманського державного педагогічного університету, які є лекторами Університету. Для слухачів організовуються екскурсії в заповідники «Стара Умань», «Софіївка», Художній музей, Уманський краєзнавчий музей.

В Центрі соціальної активності для осіб похилого віку «Мальва» працюють клуби та гуртки за інтересами за наступними напрямками:

1) опанування нових навичок: комп’ютерний клуб;

2) змістовного проведення дозвілля: шахово-шашковий клуб, гуртки художньо-прикладного мистецтва та народного співу.

Для задоволення потреб громади у соціальних послугах, враховуючи пропозиції батьків, які виховують дітей з інвалідністю і зіштовхуються з проблемами щодо подальшого їх денного перебування після 18-ти річного віку, працює **відділення для молоді з обмеженими можливостями**, яке надає соціальні послуги з соціальної адаптації, соціальної та психологічної реабілітації, абілітації. Відділенням надано соціальні послуги **12 особам** з числа молоді з особливими потребами, які мають порушення інтелектуального розвитку з числа колишніх вихованців Центру комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Пролісок». Влітку відвідувачам відділення було організовано триденний відпочинок в с. Вікторівка, Маньківського району спільно з Церквою євангелієвських християн-баптистів.

У **відділенні інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму** запроваджено інноваційні послуги з інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму у сфері «зеленого», «екологічного», «історичного», «релігійного туризму» без обмежень, доступних для всіх. Розроблено туристичні маршрути для різних категорій громадян, спрямовані на відновлення та розвиток фізичного, соціального, духовного, творчого, інтелектуального рівня життєдіяльності особи з урахуванням фізичних та психічних можливостей. Працівники вивчали краєзнавчий та історичний матеріал для підвищення якості екскурсій та наповнення їх новими локаціями. Встановлено партнерські відносини з підприємствами та навчальними закладами. Підготовлено презентаційні матеріали щодо роботи відділення та подача його в ЗМІ. Систематично проводяться екскурсії по місту та по зеленим маршрутам Уманщини, подорожі вихідного дня для сімей з дітьми та передсвяткові заходи для дітей різних пільгових категорій. З початку року послуги з інклюзивного соціально-реабілітаційного туризму отримали **1575 осіб**, з них - 336 внутрішньо переміщені особи, 374 дитини, 77 осіб з інвалідністю.

Відділення реабілітації, оздоровлення та відпочинку змішаного типу «Буг», яке функціонує на базі переданих управлінню праці та соціального захисту населення приміщень бази відпочинку на річці Південний Буг в с. Ставки, надає послуги з оздоровлення та відпочинку особам з числа сімей з дітьми, внутрішньо переміщених осіб, учасників АТО/ООС, ветеранів, малозабезпечених громадян. У відділенні створені всі необхідні умови для соціально-психологічної адаптації, оздоровлення, змістовного відпочинку, цікавого дозвілля, формування здорового способу життя, творчого і духовного розвитку дітей, сімей та молоді. Послуга відпочинку та дозвілля надається

сезонно з квітня по вересень. Відпочинком охоплено **222 особи,** в тому числі **56 дітей**.

В Будинку ветеранів функціонує 5 відділень стаціонарного догляду для постійного або тимчасового проживання та 1 відділення паліативного догляду, в яких створені всі необхідні умови для проживання одиноких непрацездатних громадян та осіб з інвалідністю, які потребують соціальних послуг стаціонарного та паліативного догляду.

З початку року соціальні послуги отримали **446** громадян похилого віку та осіб з інвалідністю. Станом на 25.12.2023 року у відділеннях проживає **278 підопічних (225 внутрішньо переміщені особи),** з них у відділенні паліативного догляду проживає 68 підопічних.

У співпраці з БО «Восток СОС», за поданням адміністрації Будинку ветеранів Благодійний фонд «BARRIER FREE FOUNDATION» 18 підопічних Будинку ветеранів відправлено **на реабілітацію у Німеччину** та готуються документи для відправки **у Норвегію на реабілітацію** на 21 підопічного.

У відділеннях 4 особи отримують соціальну послугу стаціонарного догляду за плату, 3 особи - з диференційованою оплатою. 234 особи з числа внутрішньо переміщених осіб отримали послугу екстренно (кризово).

Відповідно до укладеної **соціальної угоди з БФ «Восток-СОС» 268 маломобільних громадян пенсійного віку та осіб з інвалідністю** із Донецької, Луганської, Харківської, Херсонської областей евакуаційними екіпажами БФ «Восток SOS» доставлено в місто Умань, де у відділеннях Будинку ветеранів їм надаються соціальні послуги стаціонарного та паліативного догляду.

При приїзді переселенців евакуаційними екіпажами працівники управління зустрічають, реєструють внутрішньо переміщених осіб, беруть заяви на всі види соціальних послуг, допомог та виплат, які передбачені законодавством України. Всі внутрішньо переміщені особи з числа пенсіонерів оформляються у відділення стаціонарного догляду Будинку ветеранів, де кваліфікований персонал надає соціальні послуги стаціонарного та паліативного догляду відповідно до державних соціальних стандартів, що включає забезпечення ліжко-місцем, гарячим харчуванням, медичним спостереженням, соціально-реабілітаційними послугами, одягом та взуттям, проведенням дозвілля тощо.

Для належного догляду за лежачими хворими відділення забезпечені пересувними умивальниками, біотуалетами, протипролежневими матрацами, туалетними стільцями, підлокітниками для миття голови, функціональними ліжками, інвалідними візками, ходунками, гусеничними сходовими підйомниками, переносним пандусом.

Для доступності маломобільних груп населення установлені підйомні платформи:

- у VI відділенні стаціонарного догляду за кошти міського бюджету;
- у II відділенні стаціонарного догляду за кошти БФ «Восток-СОС» .

Благодійні організації надавали Будинку ветеранів гуманітарну допомогу (продукти харчування, промислові товари, постільна білизна, одіяла, матраци, медичні препарати та обладнання).

В наявності є земельна ділянка площею 1,13 га, в тому числі під сад 0,5га та під городину 0,63 га, на якій вирощуються овочеві культури. Овочі та фрукти власного виробництва заготовлюються на осінньо-зимовий період.

Постійно проводяться заходи до святкових та релігійних дат, дні народження з врученням подарунків та солодощів.

Відділенням благодійної діяльності надаються послуги з пошиття та ремонту одягу, перукаря, видаються продуктові набори, одяг і взуття, засоби гігієни, промислові товари малозабезпеченим громадянам, особам з інвалідністю, внутрішньо переміщеним особам та іншим вразливим категоріям громадян. З початку року надано **допомогу 6314 особам**.

В місті утворено координаційний штаб з надання гуманітарної допомоги та визначено розміщення міського пункту зберігання та видачі гуманітарної допомоги у приміщеннях структурних підрозділів управління праці та соціального захисту населення за адресами:

- вул. Незалежності, 5 (одяг та взуття);
- вул. Незалежності, 11 (продуктові набори);
- вул. Садова 9/5 (засоби гігієни).

Завдяки вагомій допомозі міжнародних організацій, міст-побратимів, волонтерів та благодійних організацій в умовах воєнного стану забезпечено внутрішньо переміщених осіб та місцевих жителів:

- продуктовими наборами - 7395 пакунків (25,2 т);
- одягом та взуттям – 4983 осіб (11,2 т).

В пункт збору речей та лишків сільськогосподарської продукції поступило майже 5 тис. ум.од. вживаного одягу та 355 пар взуття для забезпечення вразливих категорій громадян.

Відповідно до Програми соціальної допомоги «Турбота» за кошти бюджету Уманської міської територіальної громади в сумі 172,5 тис.грн. придбано 1500 продуктових наборів, які роздано малозабезпеченим пенсіонерам, особам та дітям з інвалідністю, сім’ям з дітьми.

Спільно з Уманською міськрайонною організацією Червоного Хреста України проведено 28 акцій «Принесіть, якщо можете - візьміть, якщо потребуєте», за час проведення яких надано допомогу майже 6 тис. осіб, видано 27,8 т продуктів харчування, 8,5 т одягу.

Міський благодійний фонд соціальної допомоги ім. О.М. Коллонтай надав допомогу **4 особам на суму 53,7 тис. грн.,** з міського бюджету отримали матеріальну допомогу **922 особи на суму 4 471,7 тис. грн.,** в тому числі допомогу постраждалим внаслідок ракетного удару на суму 3 800,0 тис. грн.

При відділенні працює майстерня по пошиву та ремонту одягу (надано послуги 294 особам, з них на платній основі 125 особам на суму 11,4 тис.грн.).

При відділенні діє ремонтна бригада, яка надала послуги з дрібного ремонту житлових приміщень 2 особам. Послуги перукаря надано 625 особам.

Для обслуговування малозабезпечених пенсіонерів та осіб з інвалідністю працює «Соціальний кошик», де можна купувати продукти без торгівельної націнки (за цей період обслужено 6270 осіб на суму 851,0 тис.грн.). З метою забезпечення продуктами харчування внутрішньо переміщених осіб, підопічних, які проживають у соціальному готелі с. Дмитрушки-2, відділеннях

Будинку ветеранів проводиться виїзна робота «Соціального кошика».

В Центрі комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Пролісок» з початку поточного року соціально-реабілітаційні послуги, зокрема корекційні заняття з логопедом, заняття лікувальною фізкультурою, психологічне розвантаження та консультування отримали **137** дітей (81 хлопчик, 56 дівчаток) з них:

- 114 дітей з інвалідністю;
- 3 дитини групи ризику;
- 19 дітей із числа ВПО;
- 21 на платній основі.

На обліку перебуває **406 дітей з інвалідністю**.

Проводився патронаж на дому для 11 тяжко хворих дітей з інвалідністю.

В 2023-2024 навчальному році за індивідуальною формою при Центрі навчається 18 дітей з інвалідністю.

За звітний період послугою денного догляду охоплено 35 дітей з інвалідністю.

Проведено заходи з нагоди Всесвітнього дня поширення інформації про аутизм, Великодня, Дня Європи, Дня вишиванки та до Міжнародного дня захисту дітей для дітей з інвалідністю в т. ч. з внутрішньо переміщених сімей, під час якого діти отримали солодощі від БО «БФ «ХУМЕЇД» на суму 236,0 тис. грн., народознавча розвага «Маковія», акції «Безпечне літо» спільно з працівниками поліції та ДСНС, Дня знань, проведено дитячий ранок «Свято осені», Козацькі розваги до Дня захисників та захисниць, дня Святого Миколая та Різдвяних свят .

При Центрі працює спортивно-реабілітаційний клуб «Умань», учасники якого беруть участь в різних змаганнях. З нагоди Міжнародного Дня захисту дітей та Різдвяних свят в Центрі проведено відкритий турнір з настільного тенісу за участю вихованців Центру, дітей із спортивного клубу "Вега" та вихованців Комунального закладу "Бабанська спеціальна школа Черкаської обласної ради". З нагоди Міжнародного дня людей з інвалідністю було проведено змагання з настільного тенісу «Спорт для всіх». Двоє учасників клубу «Умань» та тренер Центру представили Україну в складі збірної з настільного тенісу за програмою Спеціальної Олімпіади України в Німеччині та вибороли І місце та золоту медаль серед жінок та IV місце серед чоловіків.

В Центрі функціонує відділення фізіотерапевтичних та водних процедур. Діти з інвалідністю отримують теплові, водні та електропроцедури, масаж, займаються лікувальною фізкультурою, в тому числі із застосуванням рефлекторно-навантажувального пристрою «Гравістат», динамічного параподію та тренажерів.

В **Інклюзивному соціально-реабілітаційному оздоровчому таборі санаторного типу «Мрія» Центру «Пролісок»,** який включено до Державного реєстру майнових об’єктів оздоровлення та відпочинку дітей за № 569, за звітний період послуги з оздоровлення отримали 82 дитини, з них:

- 29 дітей з інвалідністю;
- 53 дитини інших пільгових категорій (в т. ч. 7 внутрішньо переміщених осіб, 3 дітей з родин учасників бойових дій, 4 дітей з багатодітних родин).

Місто Умань єдине місто в Черкаській області, в якому було залучено дітей шкільного віку до відпочинку під час оздоровчої кампанії 2023 року, на що з міського бюджету виділено на оздоровлення і відпочинок в інклюзивному соціально-реабілітаційному оздоровчому таборі санаторного типу «Мрія» - 90,0 тис.грн. та 206,6 тис. грн. залучених коштів. На території розташовано ігровий майданчик з різноманітними спорудами, гірками, гойдалками, що відповідають сучасним вимогам та інклюзивний ігровий майданчик для дітей з порушеннями опорно-рухового апарату, дитячий майданчик для дітей раннього віку. Обладнаний спортивний комплекс «Омега» з безпечним покриттям.

Приміщення Центру обладнане стаціонарним вертикальним підйомником, за допомогою якого діти на кріслах-візках можуть переміщуватись з поверху на поверх, дворівневими поручнями, пандусами.

Протягом звітного періоду зроблено ремонт у харчоблоці. Залучено спонсорських коштів – 9,5 тис. грн. Зроблено косметичний ремонт в укритті на загальну суму 5,5 тис. грн. Відремонтовано паркан на загальну суму 4,0 тис. грн. На території встановлено вуличні лавки на суму 15 тис. грн.

За кошти БО «Дрон UA» придбано зарядний пристрій ECO FLOW, генератор та віртуальні окуляри для психологічного розвантаження на загальну суму 118,0 тис. грн.

Протягом серпня-вересня всі фахівці Центру «Пролісок» пройшли онлайн навчання «Денний догляд для дітей з інвалідністю: стандарт надання соціальної послуги». Відповідальними особами пройдено онлайн-курс «Впровадження у харчоблоках закладів освіти процедур, заснованих на принципах НАСРР» та «Практичні аспекти виконання закладами освіти вимог харчового законодавства».

Працює **кризовий Центр денного перебування «Пелюстки довіри»** для дітей із сімей, які опинилися у складних життєвих обставинах, послуги якого спрямовані на створення умов для безпечного і гармонійного розвитку дітей шляхом зміцнення сімейних стосунків і запобігання розпаду сімей у кризі та вилучення дітей до державних закладів. Протягом звітного періоду в Центрі отримали послуги 7 дітей. В кризовому Центрі працює комунікативний хаб для підлітків «Халабуда», який створено в рамках проекту «СПІЛЬНО. Точки зустрічі». Хаб відвідує 14 підлітків.

Службою раннього втручання надаються послуги дітям, які мають порушення розвитку, або в яких є ризик виникнення таких порушень, дітям з високим ризиком виникнення порушень розвитку внаслідок несприятливої дії соціальних та біологічних факторів, та їхнім сім’ям.

Послуга раннього втручання надається командою фахівців різних галузей, таких як психолог, логопед, дефектолог, лікар-педіатр, медичні сестри з масажу, ЛФК, фізіотерапії. Протягом звітного періоду послугу раннього втручання отримали **38 дітей із 35 сімей** (з них 22 дітей з числа внутрішньо переміщені особи).

В Центрі комплексної професійної реабілітації для осіб з інвалідністю «Барвінок» проводиться професійне навчання відповідно до Ліцензії Міністерства освіти та науки України з подальшим врученням посвідчення про набуту професію та працевлаштуванням за робітничими професіями: секретар-друкарка, взуттьовик з ремонту взуття, оператор комп’ютерної

верстки, перукар та флорист. З початку року реабілітаційні послуги отримали **36 осіб з інвалідністю,** 18 з них отримали свідоцтва про присвоєну кваліфікацію, 18 наразі продовжує навчання.

При Центрі функціонує факультет комп'ютерної грамотності Університету ІІІ віку «Дивосвіт», в якому організовано навчання пенсіонерів комп'ютерній грамотності та навичкам роботи в мережі Інтернет. На факультеті пройшли навчання 20 осіб.

В **соціальному готелі Центру інтегрованих соціальних послуг** з початку року надано соціальні послуги **135 особам** (з них 40 дітей) з числа внутрішньо переміщених осіб. В даний час в соціальному готелі проживає 105 осіб (з них 35 дітей). Для доступності маломобільних груп населення в соціальному готелі по провул. Аркаса, 4 установлено підйомну платформу за кошти БФ «Восток-СОС».

Приміщення Центру реінтеграції бездомних осіб, Центру соціальної адаптації звільнених осіб та Будинку нічного перебування Комплексу надання соціальних послуг вразливим особам використовується під соціальний готель, де проживають внутрішньо переміщені особи.

В Центрі обліку бездомних осіб з початку 2023 року поставлено на облік **51 особа**, з них виявлено вперше 39 осіб.

З метою виявлення бездомних осіб постійно проводиться соціальне патрулювання, під час роботи якого роздаються буклети з інформацією про роботу Центру та його координати головам квартальних комітетів, організаціям міста та окремим громадянам. Проведено 104 рейди, в результаті яких виявлено 7 осіб.

При виконавчому комітеті міської ради працює координаційна рада з розв'язання проблем, пов'язаних з наданням допомоги бездомним та звільненим особам.

Відповідно до плану заходів з підготовки управління праці та соціального захисту населення Уманської міської ради до стабільної роботи в осінньо–зимовий період 2023–2024 років, з метою запобігання переохолодженню та загибелі бездомних осіб у зимовий період та у період надзвичайних ситуацій (сильні морози) у структурних підрозділах Центру інтегрованих соціальних послуг розгорнуто 8 пунктів обігріву, 3-и з яких працює цілодобово. Пункти обігріву укомплектовані медичними аптечками, забезпечені продуктами харчування першої необхідності. Послугами пункту обігріву скористалось 23 особи.

У структурних підрозділах Центру інтегрованих соціальних послуг з 01.10.2023 року розгорнуто 7 пунктів незламності. Визначені відповідальні особи, які забезпечують комунікацію з людьми і роботу пунктів незламності. В пунктах незламності проведено інвентаризацію наявного матеріально-технічного ресурсу, обладнання та оснащення, створено запаси пально-мастильних матеріалів для забезпечення безперебійної роботи генераторів під час роботи пунктів незламності у осінньо-зимовий період 2023-2024 років.

Працює банк одягу, за потреби, бездомні направляються в міську лікарню та Центр зайнятості. З метою запобігання переохолодженню бездомних осіб працівники Центру спільно з волонтерськими організаціями міста проводять збір продуктів харчування, одягу та взуття для організації роботи пунктів обігріву, банку одягу та взуття.

Функціонує служба (відділ) соціальної роботи в громаді, фахівці із соціальної роботи якої надають соціальну підтримку сім'ям/особам, які перебувають у складних життєвих обставинах, керуючись Законом України «Про соціальні послуги», державними стандартами соціальних послуг та іншими нормативно-правовими актами. Впроваджено обслуговування громадян шляхом безпосереднього відвідування сім'ї. Відпрацьовано механізм співпраці фахівців із соціальної роботи з службою у справах дітей, управлінням освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради, КНП «Уманський міський ЦПМСД», Уманським районним управлінням поліції ГУНП в Черкаській області, Уманським районним відділом філії Державної установи «Центр пробації» в Черкаській області, громадськими організаціями міста.

Фахівці із соціальної роботи охопили соціальними послугами 6585 осіб, в тому числі 1017 громадян похилого віку, 694 осіб з інвалідністю, 277 членів сімей учасників АТО/ООС, Захисників і Захисниць України, 2937 внутрішньо переміщених осіб та 1032 сімей/осіб, які перебувають у складних життєвих обставинах. Охоплено соціальними послугами 5795 сім'ї, в тому числі 97 сімей охоплено послугою соціального супроводу. В результаті наданих соціальних послуг задоволено потребами: психологічна допомога – 3473, організація лікування та оздоровлення – 603, сприяння у вирішенні житлово-побутових проблем –4102, налагодження зв'язків з членами родини, громадою –171, гуманітарна допомога – 5739, сприяння в оформленні/відновленні документів, у т.ч. для призначення соціальних виплат – 4261 попередження соціального сирітства – 38.

Соціальну підтримку надано сім'ям, яких можна віднести до соціального ризику. Соціальна робота спрямована на профілактику і виявлення таких сімей. Прийнято 1087 рішень про надання соціальних послуг сім'ям, що опинилися у складних життєвих обставинах. Надано соціальну послугу консультування 2306 сім'ям, інформування –4761сім'ям.

Для формування ціннісних орієнтацій проводиться групова робота серед дітей, молоді та вразливих категорій сімей за проблематикою: попередження домашнього насильства, виховання та догляд за дитиною, профілактика злочинності, безпека дітей в інформаційному просторі, недискримінація та протидія булінгу, стосунки у сім'ї, здоровий спосіб життя, проблеми залежностей, проблеми ВІЛ/СНІДу, по правах дітей (людей), з питань профілактики торгівлі людьми, підтримка учасників АТО/ООС та членів їх родин, професійне самовизначення. Протягом звітного періоду проведено 197 заходів, якими охоплено 1983 учасника.

За підтримки Юнісеф в громаді створені дитячі точки «Спільно», в яких фахівці із соціальної роботи надають різноманітні безкоштовні послуги з дозвілля дітей та підтримки їх батьків/опікунів, охоплюючи до 200 дітей кожного дня.

Щотижнево для дітей з числа внутрішньо переміщених осіб та малозабезпечених сімей проводяться різноманітні заняття, арт-практики, надається психологічна підтримка. З початку року майже 1 тис. дітей охоплено психологічними тренінгами та майстер класами. У мікрорайонах міста та с. Полянецьке, за наявності укриття поряд з майданчиками, Центр дозвілля та

відпочинку для дітей шкільного віку «Барвограй» спільно із студентами УДПУ факультету соціально-психологічної освіти для змістовного дозвілля дітей організовує ігрову діяльність: руханки, флеш-моби, спортивні ігри.

Фахівці із соціальної роботи беруть участь в організації та проведенні різноманітних розважальних заходів для дітей та молоді, інформаційно-просвітницьких та благодійних заходів з нагоди Дня захисту дітей, Українського Дня родини, Міжнародного Дня сім'ї, Дня знань, Дня батька, Всесвітнього дня боротьби зі СНІДом, Всесвітнього дня протидії торгівлі людьми, акції «16 днів проти насильства», новорічних та різдвяних свят.

З метою комплексного підходу до подолання складних життєвих обставин сімей з дітьми та забезпечення права кожної дитини на сімейне виховання запроваджено послугу з патронату над дитиною.

Фахівці із соціальної роботи здійснюють пошук кандидатів у патронатні вихователі шляхом інформаційних кампаній, співбесід і консультацій з особами, які виявляють бажання виконувати обов'язки патронатного вихователя, які після первинного відбору кандидатів у патронатні вихователі, направляються на спеціальне навчання за програмою, затвердженою Мінсоцполітики.

27 дітей, в тому числі 9 дітей військовослужбовців, відпочили влітку 2023 року в місті-побратимі Ченстохова (Польща). Організовано відпочинок та оздоровлення 15 тис.дітей на дитячій точці ЮНІСЕФ **«Спільно»** за підтримки Дитячого Фонду ООН ЮНІСЕФ. Проведено **260 заходів для батьків з дітьми.** У співпраці з ГО «Об'єднання багатодітних родин «Крила»» по реалізації проєкту за програмою «Методика хібукі-терапія в роботі з дитячою травмою» охоплено 150 дітей, які зазнали втрат, з числа дітей-сиріт, дітей ВПО.

На сайті управління розміщено інформацію про сім'ю патронатного вихователя. Інформаційні плакати та листівки розповсюджено по різних закладах та установах міста.

Влітку працював Центр дозвілля та відпочинку для дітей шкільного віку «Барвограй». Студенти Уманського державного педагогічного університету ім. Павла Тичини спільно з фахівцями із соціальної роботи Центру організовували по мікрорайонах міста дозвілля дітей та підлітків з різноманітними іграми, розважальними програмами, спартакіадами та конкурсами, що сприяло їх активному відпочинку. Охоплено змістовним дозвіллям 588 дітей.

З метою надання якісних, доступних та своєчасних соціальних послуг постраждалим від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі утворено **притулок для осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі з мобільною бригадою соціально-психологічної допомоги особам,** які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, **денний центр соціально-психологічної допомоги особам,** які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі, **службу первинного соціально-психологічного консультування осіб,** які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі. Встановлено два дитячих майданчика на території закладів по вул. Павлова, 55 в та вул. Комарова, 13 а.

Протягом 2023 року до управління праці та соціального захисту населення за допомогою звернулися 574 постраждалі особи від домашнього насильства. **У спеціалізованих службах підтримки осіб**, які постраждали від домашнього насильства надано послуги:

- **служба первинного соціально-психологічного консультування** осіб, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі – 396 осіб, з них 129 постраждалих осіб отримали індивідуальні консультації щодо уникнення повторних випадків домашнього насильства, 267 осіб залучено до групових заходів для попередження випадків домашнього насильства; для 111 дітей проведено групові бесіди щодо попередження жорстокого поводження з дітьми, булінгу, безпеки в інтернеті тощо;
- **денний центр соціально-психологічної допомоги** особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі – 78 осіб;
- до **кризової кімнати** влаштовано 3 жінки з дітьми;
- у **притулку** перебуває 44 особи, з них 41 внутрішньо переміщені особи;
- **мобільною бригадою** соціально-психологічної допомоги особам, які постраждали від домашнього насильства та/або насильства за ознакою статі надано допомогу 56 особам, здійснено 85 виїздів, з яких 55 екстрених та 30 планових.

<u>Пріоритетні завдання для поліпшення надання соціальних послуг населенню:</u>

- залучення інвестицій для введення в дію позаміського інклюзивного оздоровчо-реабілітаційного центру для дітей та підлітків, оздоровчо-реабілітаційного Центру гармонійного розвитку людини;
- будівництво Пансіонату для ветеранів «Затишний дім» по вул. Комарова, 7б;
- завершення капітального ремонту будівель для соціального готелю.

<u>Структурні підрозділи Центру інтегрованих соціальних послуг тісно співпрацюють:</u>

- **з закладами охорони здоров'я:**

- проводиться безкоштовне медичне обстеження громадян, які приймаються для обслуговування в структурні підрозділи;
- здійснюється щорічне безкоштовне рентгенівське обстеження працівників, підопічних та клієнтів Центру;
- при потребі, проводиться огляд підопічних Центру для встановлення групи інвалідності;
- проводиться первинний медичний огляд бездомних та звільнених осіб, санітарна обробка та дезінфекція усіх речей клієнтів;
- здійснюється санітарно-просвітницька робота з питань здорового способу життя, профілактики туберкульозу та ВІЛ/СНІДу;
- спільними наказами управління праці та соціального захисту населення та відділу охорони здоров'я затверджено порядок взаємодії при наданні

соціальної послуги паліативного догляду вдома невиліковно хворим та укладено угоду про співпрацю.

- **з Управлінням освіти та гуманітарної політики Уманської міської ради:**

- проводиться оздоровлення дітей різних категорій;

- здійснюється навчання за індивідуальною формою дітей з інвалідністю при Центрі комплексної реабілітації для дітей з інвалідністю «Пролісок»;

- в бібліотеках та філіалах міста проводиться навчання пенсіонерів, які відвідують факультет комп'ютерної грамотності університету «Дивосвіт»;

- фахівці із соціальної роботи проводять консультативно-роз'яснювальну роботу серед населення щодо надання соціальних послуг;

- проводяться спортивні змагання серед осіб з інвалідністю, ветеранів АТО/ООС, сімей з дітьми.

- **з Уманською філією Черкаського обласного центру зайнятості:**

безробітні, які стоять на обліку у Центрі зайнятості, надають значну допомогу у вирішенні соціально-побутових проблем непрацездатних громадян, які обслуговуються Центром (благоустрій прилеглих територій, допомога з прибирання приміщень, обслуговування пенсіонерів та одиноких непрацездатних громадян, догляд за лежачими хворими);

З метою співпраці у сфері надання соціальних послуг **укладено угоди про співпрацю та спільну діяльність з:**

- ✔ **Уманським державним педагогічним університетом** щодо створення науково-практичного Центру соціальної та освітньої інтеграції осіб з особливими потребами; Університету третього віку «Дивосвіт»;
- ✔ **Уманським міськрайонним відділом з питань пробації Центрального міжрегіонального управління з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції** щодо надання соціальних послуг бездомним та звільненим особам;
- ✔ **Черкаським обласним Центром медико-соціальної експертизи** у сфері реабілітації людей з інвалідністю;
- ✔ **професійними ліцеями міста** щодо проходження практики студентами на базі структурних підрозділів Центру інтегрованих соціальних послуг;
- ✔ **Центром надання адміністративних послуг** щодо **покращення надання адміністративних та соціальних транспортних послуг, послуг** «представництва інтересів»;
- ✔ **територіальними громадами** щодо надання реабілітаційних послуг дітям та особам з інвалідністю, учасникам АТО/ООС, військовозобов'язаним на базі Реабілітаційного комплексу «Гармонія»;
- ✔ **Центром вторинної правової допомоги** у сфері надання правової допомоги;
- ✔ **Благодійним фондом «Уманський центр допомоги»;**
- ✔ **Благодійним фондом «Help Ukraine»** щодо надання гуманітарної допомоги та створення Центру соціальної реабілітації та адаптації дітей, постраждалих від російської агресії;

- ✔ **соціальна угода з БО БФ «Восток СОС»** щодо надання гуманітарної допомоги, облаштування місць для проживання внутрішньо переміщених осіб**;**
- ✔ **SOLIDARITES INTERNATIONAL (Солідаріте Інтернасіональ**) щодо реалізації соціальних проектів «Продовольча допомога ВПО, які постраждали внаслідок конфлікту. Місто Умань, Україна» та «Продовольство, вода, гігієна, санітарія та допомога з наданням житла постраждалим від конфлікту в м. Умань, Черкаська область, Україна»;
- ✔ **БО "БФ «Стабілізейшен Суппорт Сервісез»** щодо надання гуманітарної допомоги внутрішньо переміщеним особам**.**